

Reserapport från ICOMs generalkonferens i Shanghai 7-12 november 2010

Eva Fägerborg, Nordiska museet

Först vill jag tacka Svenska ICOM för resebidraget! För mig var det synnerligen angeläget att kunna delta, på grund av medverkan i programmen som arrangerades av den nya internationella kommittén för insamling – COMCOL, Committee for Collecting – som här gjorde sin debut i ICOM. Kommittén har sin upprinnelse i den svenska samdokverksamheten och att få till stånd en internationell ICOM-kommitté för insamlingsfrågor har varit ett mål sedan Samdoks konferens Connecting Collecting hösten 2007.

COMCOL höll sina sessioner den 9 och 10 november. Trots en miss från de kinesiska organisatörerna – COMCOLs programpresentationer fanns inte med i det tryckta konferensprogrammet (endast i en lista och då under det felaktiga namnet "Collection") – var deltagarantalet över förväntan. Deltagarna var också mycket aktiva i diskussionerna. Det är uppenbart att COMCOLs frågor engagerar! Den 9 november inleddes med ett anförande av Peter van Mensch som placerade COMCOL i dess ICOM-kontext. Därpå följde en diskussion om samtidsinsamling, inledd av en panel där jag ingick. Den 10 november stod två föredrag med åtföljande diskussion på programmet: Léontine Meijer-van Mensch talade om aktuella tendenser i museernas insamling och jag talade om Samdok och bakgrunden till COMCOL. Den 10 november hölls även COMCOLs konstituerande möte med antagande av stadgar, styrelseval och andra formaliteter. I den nyvalda styrelsen ingår jag som sekreterare. Rapport från dessa dagar, inklusive föredragen, finns publicerad i *COMCOL Newsletter* 12, som kan laddas ner från COMCOLs resp. Samdoks webbplatser <http://www.comcol-icom.org/newsletter/>; <http://www.nordiskamuseet.se/upload/documents/521.pdf> .

För COMCOLs del kan vi alltså vara nöjda med dagarna i Shanghai, som också genast resulterade i nya medlemmar i kommittén. Och i övrigt – sannerligen var detta en generalkonferens! Allt var av gigantiska mått: 3 600 deltagare, jättelika lokaler i World Expo Center, massvis av bussar som fraktade deltagarna till och från Expo,

långa köer vid säkerhetskontrollerna... I stort tyckte jag det fungerade bra (även om jag hörde till den majoritet som aldrig lyckades nå fram till kaffet innan det tagit slut). Att konferensen var ett prestigearrangemang för Shanghai och Kina märktes redan vid färden från flygplatsen och på andra ställen längs gatorna, där "ICOM 2010 Shanghai China"-flaggor vajade. Även de inbundna böckerna med öppningsprogrammet och keynotes-sammanfattningar, den spektakulära och påkostade dans-sång-musikföreställningen vid öppnandet, en ditflugan (?) Jacques Chirac som överraskning vid avslutningen och praktboken med bilder från konferensen som vi fick med oss allra sist, är exempel på symboliska (och materiella) markeringar av konferensens dignitet. Däremot fanns det ingen deltagarlista – något som jag verkligen saknade och som hade behövts!

Konferensens tema "Museums for social harmony" var valt av de kinesiska värdarna och det var inte utan nyfikenhet jag undrade hur det skulle hanteras av föreläsarna under den första dagens keynotes. De flesta löste det med en klar dimension av "cultural diversity" i begreppet "social harmony". Men dessa inledande föreläsningar får nog framför allt föras till ceremonielet och den storstilade inramningen av konferensen. Betydligt intressantare – och både nedslående och hoppfull – var den avslutande generalförsamlingen. Det var en trist uppvisning av ICOM-byråkratin, men kritiken mot bristande transparens och interndemokrati var tydlig och de många timmar (med spräckt tidsschema) som ägnades åt diskussioner och omröstningar om resolutioner gav ändå resultat, som delvis redan visats genom att protokollen från de formella mötena (General Assembly, Advisory Committee, Executive Council) i Shanghai finns att läsa på ICOMs webb. ICOM-L kommer också åter att öppnas som kommunikationskanal för medlemmarna.

I programmet ingick också en exkursionsdag. Jag hade valt den lilla staden Tongli med sina kanaler och Tuisi-trädgården, listad som världsarv. Besöket blev en välgörande kontrast till 18-miljonersstaden Shanghai. Den långa färden dit och tillbaka gav också tillfälle att betrakta det urbana landskapet av höghusområde efter höghusområde och begrunda dessa livsmiljöer.

Vid sidan av det officiella programmet innebar konferensen en hel del informella möten och samtal med kollegor från andra länder och med svenska kollegor man

annars inte träffar. Nya bekantskaper och kontakter varvades med återseenden. Jag sökte även upp ICOMs sekretariat, som för tillfället var utlokaliserat från Paris, för personligt möte med den medarbetare jag sedan länge korresponderat med. Shanghai var min andra generalkonferens och till skillnad mot den i Wien 2007 upplevde jag nu tillhörighet och en hemmastaddhet i ICOM. Den upplevelsen bottnar i erfarenheter, insikter och kontakter från arbetet med etableringen av COMCOL och är en god grund för det fortsatta arbetet. Jag vet inte hur många av Svenska ICOMs medlemmar som är med i en internationell kommitté, men inom hela ICOM är det bara 38%, så jag vill avsluta med att uppmuntra svenska kollegor att också aktivera sig i någon internationell kommitté och delta i det professionella utbytet på ett globalt plan.